

PENTRU DIFUZARE IMEDIATĂ

Corupția în sectorul apei este un pericol deseori omis pentru dezvoltarea durabilă

Noi rapoarte arată cum corupția subminează răspunsul global cu privire la problemele de schimbare a climei și la criza de alimente

Iunie 2008, Berlin / New York — Corupția în sectorul alimentării cu apă potabilă și a industriei hidrologice este cauză principală și factor catalizator în criza globală de apă, criză care amenință miliarde de vieți și intensifică degradarea mediului, conform *Raportului Global asupra Corupției 2008: Corupția în Sectorul Alimentării cu Apă Potabilă*, lansat de Transparency International (TI).

“Apa este o resursă care nu se poate substitui. Este de extremă importanță pentru sănătatea noastră, pentru siguranța alimentației, pentru viitorul energiei și pentru ecosistemul nostru. Dar corupția crează probleme în administrația apei în toate aceste domenii”, afirma Huguette Labelle, directorul Transparency International.

Raportul, primul de acest fel care examinează impactul și nivelul corupției în diferite segmente din sectorul alimentării cu apă și a industriei hidrologice, identifică o gamă diversă de probleme, de la dare de mită la nivel mic în cadrul procesului de livrare a apei, până la deturnarea fondurilor în cadrul procedurilor de achiziție publică pentru irigație și energie hidroelectrică; de la mușamalizarea problemelor de poluare industrială până la manipularea politicii de alocare și de administrare a apei.

“Impactul corupției asupra acestui sector reprezintă o problemă fundamentală de guvernare, totuși nu este suficient avută în vedere în majoritatea inițiativelor globale pentru dezvoltarea, sustenabilitatea și securitatea alimentației și a energiei. Acest lucru trebuie schimbat”, a adăugat Labelle.

Existența unei crize a apei este instabilă, iar problema corupției din acest domeniu este urgentă. Peste un miliard de oameni din toate lumea nu au acces garantat la apă potabilă și peste două miliarde trăiesc fără a avea acces la canalizare, fapt care are consecințe devastatoare în privința reducerii sărăciei și a dezvoltării.

Corupția este un obstacol în calea unui răspuns la nivel global cu privire la schimbarea climei și criza de alimentație globală

Schimbările climatice implică necesitatea realizării a ceea ce va fi probabil cel mai complex și cel mai cuprinzător cadru de administrare globală creat vreodată. În cazul în care nu avem în vedere riscurilor de corupție, mai cu seamă în ceea ce privește accesul la apă, aceste planuri stau pe teren nesigur”, a comentat Labelle. Raportul arată potențialul pe care îl prezintă corupția de a împiedica aplicarea eficientă a pactelor de distribuție a apei și a aranjamentelor de restabilire, ambele fiind procese cheie în confruntarea cu rezultatele schimbării climei.

Terenurile irigate produc peste 40% din resursele de alimente ale lumii, însă corupția din domeniul irigației este excesivă. Prevenirea acestui risc este esențială pentru a crește producția de alimente și pentru a rezolva criza mondială a hranei. ”Noi investiții masive în irigație au fost anunțate în toată lumea pentru a

contribui la reducerea crizei de produse alimentare, dar lipsa de apă conduce la lipsa de hrană, iar în cazul în care problema corupției în irigație nu este rezolvată, aceste eforturi vor fi insuficiente,” a concluzionat Labelle.

Insulele Filipine, de exemplu, au alocat aproape 1 miliard de dolari pentru irigație și îmbunătățiri în agricultură asociate cu aceasta; raportul arată însă modul în care corupția a împiedicat construirea barajelor de irigație, afectând totodată performanța acestora. În India, o țară aflată vizibil în criză, se estimează că fenomenul corupției este responsabil pentru creșterea cu cel puțin 25% a prețului contractelor de irigație, rezultatul fiind dezvoltarea unui sistem corupt de alocare a foloaselor pe criterii politice inechitabile, în timp ce mecanismele de supraveghere sunt compromise. În cele din urmă, costurile de investiție cresc, sistemele devin ineficiente, iar fermele mici rămân în mod special vulnerabile la lipsa de apă.

Apa potabilă și canalizarea: cei săraci întâmpină celor mai mari dificultăți

În cazuri de corupție, costul de a racorda o gospodărie la rețeaua de apă crește cu până la 30%, ridicând costurile necesare realizării Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului pentru apă și canalizare cu o sumă uluitoare 48 de miliarde, potrivit estimărilor experților prezentate în raport.

Corupția în sectorul alimentării cu apă potabilă și canalizării apare pe tot parcursul procesului de livrare a apei, de la formularea politicilor până la bugetarea și la construirea, întreținerea și administrarea rețelelor de apă. Corupția scade rata investițiilor în sector, crește prețurile și diminuează rezerva de apă. Unul din rezultate este acela că gospodăriile sărace în Jakarta, Lima, Nairobi sau Manila cheltuiesc mai mult pe apă decât locuitorii orașului New York, cei ai Londrei sau cei ai Romei.

Țările industrializate nu sunt nici ele imune. Corupția a afectat acordarea contractelor de distribuire a apei și în orașe precum Milan, New Orleans și Atlanta. De asemenea, cazuri de falsificare a licitațiilor și de „aranjare” a prețurilor în infrastructura de livrare a apei au fost descoperite în Suedia, în timp ce fondurile alocate alimentării cu apă în Chicago au fost întrebuințate în campanii electorale.

Riscuri pentru mediul înconjurător și securitatea energiei

Corupția în managementul resurselor de apă subminează sustenabilitatea furnizării apei, favorizează o configurație de putere inegală, care poate duce la conflicte politice, și conduce către degradarea unor ecosisteme importante. În China, de exemplu, corupția a dus la neaplicarea reglementărilor de mediu, cauzând poluarea pânzei freatice în 90% dintre orașe și făcând ca peste 75% dintre râurile din orașe să nu poată fi utilizate pentru alimentarea cu apă potabilă și pescuit.

Corupția în hidroenergie crește costurile construirii și menținerii barajelor, precum și ale altor proiecte conexe. În același timp, îngreunează procesul de relocare a populației, prin fraudarea fondurilor de compensare și subminarea inițiativelor de ajutorare a persoanelor strămutate. Miza este mare: hidroenergia reprezintă 1/6 din totalul producției mondiale de electricitate; se așteaptă ca volumul de investiții în acest sector să ajungă la 60 miliarde USD în următorii 20 de ani.

Este timpul pentru acțiuni: soluții pentru „curățirea” sistemelor de alimentare cu apă și industrie hidrologică

Corupția în sistemele de alimentare cu apă și industrie hidrologică se menține la cote înalte deoarece afectează cel mai grav acele categorii cu șanse reduse de a obține compensații, afectând în mod disproporționat femeile, săracii și aceia a căror voce nu se face auzită: generațiile viitoare și mediul înconjurător.

Cu toate acestea, așa cum arată *Raportul Global asupra Corupției*, adoptarea de măsuri împotriva corupției în sistemele de alimentare cu apă și industrie hidrologică este oportună și fezabilă. Printre recomandările cheie ale raportului se numără:

- **Stabilirea transparenței și a participării ca principii de bază pentru toate aspectele guvernării acestor sisteme:** Pornind de la bugetarea transparentă și participarea în formularea politicilor publice și

trecând către elaborarea unei hărți publice a apelor poluate, auditarea publică a proiectelor și accesul la contracte și rapoartări, transparența și participarea sprijină integritatea în sistemele de alimentare cu apă și industrie hidrologică, însă este necesară adoptarea acestora la nivel global.

- **Întărirea mecanismelor de supraveghere a respectării legii:** Guvernul și sectorul public în ansamblul său continuă să joace cel mai important rol în administrarea sistemelor de alimentare cu apă și industrie hidrologică. Prin urmare, ar trebui să stabilească sisteme eficiente de supraveghere a respectării legii în ceea ce privește mediul înconjurător, sistemele de salubritate și apă potabilă, agricultura și sistemul energetic. Reformarea instituțiilor și creșterea capacității acestora sunt esențiale pentru a atinge aceleași standarde de supraveghere ca în alte sectoare.

- **Asigurarea concurenței loiale și a răspunderii publice în implementarea proiectelor în sistemele de alimentare cu apă și industrie hidrologică:** Toți actorii co-interesați au un rol de jucat. Contractele ar trebui să includă măsuri anti-corupecție. Guvernele și contractorii pot intra în acorduri care să garanteze corectitudinea proceselor de achiziție publică. Țările donatoare, dar și cele care primesc fonduri trebuie să întărească măsurile anti-corupecție cuprinse în reglementările referitoare la supravegherea prudențială.

Transparency International, alături de Centrul Internațional pentru Apă și Salubritate, Institutul Internațional pentru Ape de la Stockholm, Institutul Suedez pentru Ape și Programul pentru Apă și Salubritate – Africa au fondat Rețeaua de Integritate a Apei (WIN) în 2006. Astăzi WIN este o rețea în creștere, cuprinzând organizații și persoane angajate în lupta împotriva corupției din sistemele de alimentare cu apă și inginerie hidrologică. Raportul Global asupra Corupției 2008 a beneficiat de sprijin financiar și de expertiză din partea WIN.

###

Transparency International este organizația societății civile care conduce lupta împotriva corupției

Contacte media:

În New York

Gypsy Guillén Kaiser
Tel. +49 176 10121661

ggkaiser@transparency.org

În Berlin

Jesse Garcia
Tel.+49 30 343820667

jgarcia@transparency.org